

КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА
ІНСТИТУТ МИСТЕЦТВ
КАФЕДРА ОБРАЗОТВОРЧОГО МИСТЕЦТВА

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Проректор
з науково-методичної та навчальної
роботи
Олексій ЖИЛЬЦОВ
« 26 » 11 2020 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

АКАДЕМІЧНИЙ ЖИВОПИС

для студентів спеціальності 023 «Образотворче мистецтво,
декоративне мистецтво, реставрація»
освітнього рівня першого (бакалаврського)
освітньої програми 023.00.01 «Образотворче мистецтво»

КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА
Ідентифікаційний код 02136554
Начальник відділу
моніторингу якості освіти
Протокол № 22 77 / 20
(підпис) (прізвище, ініціал)
« 20 » 20 20 р.

Київ – 2020

Розробники: Крюкова Ганна Олексіївна, доцент кафедри образотворчого мистецтва Київського університету імені Бориса Грінченка; Мостовщикова Дар'я Олегівна, викладач кафедри образотворчого мистецтва Київського університету імені Бориса Грінченка

Викладачі: Крюкова Ганна Олексіївна, доцент кафедри образотворчого мистецтва Київського університету імені Бориса Грінченка; Мостовщикова Дар'я Олегівна, викладач кафедри образотворчого мистецтва Київського університету імені Бориса Грінченка

Робочу програму розглянуто і затверджено на засіданні кафедри образотворчого мистецтва Інституту мистецтв Київського університету імені Бориса Грінченка

Протокол № 7 від «27» серпня 2020 р.

Завідувач кафедри образотворчого мистецтва Ольга ШКОЛЬНА

Робочу програму погоджено з гарантом освітньо-професійної програми 023.00.01 «Образотворче мистецтво»

« ___ » _____ 2020 р.

Гарант освітньо-професійної програми 023.00.01 «Образотворче мистецтво» Анастасія ВАРИВОНЧИК

Робочу програму перевірено
« ___ » _____ 2020 р.

Заступник директора з науково-методичної та навчальної роботи Алла ТАРАННИК

Пролонговано:

На 20 __/20__ н.р. _____ (підпис) _____ (ІПБ), « ___ » 20__ р., протокол № __

На 20 __/20__ н.р. _____ (підпис) _____ (ІПБ), « ___ » 20__ р., протокол № __

На 20 __/20__ н.р. _____ (підпис) _____ (ІПБ), « ___ » 20__ р., протокол № __

На 20 __/20__ н.р. _____ (підпис) _____ (ІПБ), « ___ » 20__ р., протокол № __

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Характеристика дисципліни за формами навчання			
	денна		заочна	
Вид дисциплін	Нормативна			
Мова викладання, навчання та оцінювання	українська			
Загальний обсяг кредитів/годин	6/180			
Курс	2			
Семестр	3	4		
Кількість змістових модулів з розподілом:	1	1		
Обсяг кредитів	3	3		
Обсяг годин, в тому числі:	90	90		
Аудиторні	68	68		
Модульний контроль	-	-		
Семестровий контроль	18	22		
Самостійна робота	4	-		
Форма семестрового контролю	залік	екзамен		

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета курсу – професійна підготовка фахівця з високим рівнем художньої майстерності, обумовленої знанням технік, матеріалів, технології живопису і здатного до самостійного творчого вирішення завдань педагогічної образотворчої діяльності. Знання з «Академічного живопису» закріплюються в процесі виконання практичних робіт.

Завдання курсу:

- надання студентам розуміння основних засад живописної грамати в техніці олійного живопису;
- аналітичний підхід до вирішення живописних завдань;
- послідовність отримання живописних знань від найпростішого до складного, від загального до деталей і навпаки від деталей до узагальнення.
- поетапність навчання, що удосконалюватиме навички студентів. Кожне наступне завдання ґрунтується на досвіді набутому попередньо.

У результаті вивчення навчальної дисципліни відповідно до освітньо-професійної програми спеціальності формуються загальні та фахові компетентності:

Програмні компетентності	Код	Значення компетентності
Загальні компетентності	ЗК 1	Світоглядна: знання предметної області і розуміння специфіки професії; усвідомлення рівних можливостей з гендерних питань; здатність діяти з соціальною відповідальністю і громадянською свідомістю; здатність бути критичним та самокритичним.
	ЗК 2	Громадянська: здатність діяти на підставі етичних суджень; здатність працювати у команді; уміння мотивувати людей і досягати спільних цілей; здатність до конструктивної взаємодії з іншими людьми незалежно від їх походження та особливостей культури при вирішенні питань будь-якого

		рівня складності; відповідально ставитися до своїх завдань і обов'язків.
	ЗК 6	Самоосвітня: здатність до самонавчання та самоосвіти як умови професійного самозростання та самовдосконалення.
	ЗК 7	Універсальна: здатність самостійно виявляти, висувати й вирішувати проблеми, планувати та розподіляти час; здатність застосовувати знання на практиці, приймати обґрунтовані рішення; готовність адаптуватися і діяти у нових ситуаціях, виявляти і брати на себе ініціативу, підтримувати та зміцнювати дух підприємництва, об'єктивно здійснювати самооцінку та оцінювати якість роботи інших.
Фахові компетентності спеціальності (ФК)	ФК 1	Організаційна: здатність до організації та проведення творчих заходів мистецького спрямування; готовність до самостійної розробки та реалізації авторських проєктів у галузі художньої діяльності; здатність до співпраці з митцями та фахівцями інших спеціальностей в організації та виконанні оригінальних творчих проєктів у складі групи.
	ФК 2	Естетико-культурологічна: здатність до естетизації середовища та активної участі у соціокультурному житті; здатність виявляти художні знання, які відображають видову специфіку та взаємодію візуальних мистецтв; здатність до формування сучасного художньо-творчого мислення, застосування набутих знань на практиці.
	ФК 4	Художньо-творча: здатність до самовираження у галузі: станкового живопису, вільної, друкованої та комп'ютерної графіки, художньої кераміки, текстилю.
	ФК 6	Практична: здатність застосовувати здобуті знання на практиці, розв'язувати складні задачі в галузі виставкової, галерейної, мистецької, викладацької діяльності

3. Результати навчання за дисципліною

Знання: різноманітних прийомів, методів роботи над практичними завданнями з використанням особливостей національних традицій школи образотворчого мистецтва.

Практичні навички і вміння:

- вміти виявляти основні тональні та тонально-колірні співвідношення користуючись обмеженою та повною палітрою кольорів.
- усвідомлювати логіку формотворення за допомогою світлотіні, кольору та його тепло-холодних властивостей;
- вміти визначати найголовніший компонент (пляму) живописної композиції. Визначати тонально-колірний акцент живописної композиції.
- вміти гармонійно поєднувати всі елементи композиції створивши цілісний композиційний твір.
- вміти узгоджувати маси світлого і темного.
- вміти передавати форму та матеріальність всіх елементів натурального матеріалу.
- вміти методично грамотно вести роботу в техніці олійного живопису.
- бачити форму цілісно.
- вдосконалювати навички живописної майстерності.

Програмні результати навчання:

Код	Значення програмного результату
ПРН 1	Здатність діяти в соціумі з урахуванням світоглядних орієнтирів інших членів суспільства, організувати самостійне навчання і працю.
ПРН 2	Здатність усвідомлювати власну причетність до традицій і цінностей національної культури, спрямовувати власну творчість на актуальні проблеми соціуму, дотримуватися етичних принципів у професійній діяльності.
ПРН 3	Володіння методами міжособистісних комунікацій, дотримуючись норм толерантності. Здатність до творчого та професійно-ділового спілкування із застосуванням фахової термінології.
ПРН 4	Володіння знаннями в галузі сучасних інформаційних технологій, здатність застосовувати їх у професійній діяльності.
ПРН 5	Здатність здійснювати мистецьку та культурно-просвітницьку діяльність.
ПРН 6	Здатність до навчання та самостійної науково-дослідної діяльності
ПРН 7	Знання сучасних наукових досягнень, в тому числі у міждисциплінарній галузі, здатність вести самостійну дослідницьку діяльність у галузі мистецтва на базі отриманих знань з фахових дисциплін
ПРН 8	Уміння брати на себе функції лідера у колективі, організувати роботу художніх колективів, виконувати оригінальні творчі проекти, проводити майстер-класи, дискусії на мистецьку тематику.
ПРН 9	Уміння використовувати характерні особливості художньо-образної мови різних видів та жанрів візуального мистецтва, розуміння зв'язків образотворчого мистецтва з іншими видами мистецтва, природним і культурним середовищем життєдіяльності людини.
ПРН 10	Уміння генерувати та втілювати нові оригінальні ідеї для досягнення творчих цілей. Готовність підвищити рівень власних професійних компетентностей, вивчати досвід роботи провідних зарубіжних та українських митців.
ПРН 11	Уміння здійснювати індивідуальну та брати участь у колективній експозиційній, галерейній, музейній діяльності, створювати творчі проекти, метою яких є демонстрування мистецького потенціалу країни на міжнародній арені, ознайомлення з вітчизняним культурним спадком світової спільноти.
ПРН 13	Здатність розвивати в собі задатки керівника у співпраці з членами творчого колективу, спрямовувати діяльність команди на виконання поставлених завдань, досягнення задуму та мети мистецького проекту.
ПРН 14	Готовність реалізовувати на практиці власну концепцію творчого проекту, спираючись на передовий досвід вітчизняних і зарубіжних митців, здатність застосовувати набуті теоретичні та практичні знання і навички.
ПРН 15	Володіння фаховою термінологією, методами та прийомами професійної діяльності, здатність відповідати за результати своєї праці.
ПРН 16	Знання етичних, соціальних норм та прав людини, готовність до професійної діяльності у соціокультурному житті.
ПРН 17	Здатність взаємодіяти з оточуючим соціальним середовищем, будувати партнерські стосунки на засадах толерантності, взаємоповаги та співтворчості.

4. Структура навчальної дисципліни

Тематичний план для денної форми навчання

Назва змістових модулів, тем	Усього	Розподіл годин між видами робіт					Самостійна
		Аудиторна					
		Лекції	Семінари	Практичні	Лабораторні	Індивідуальні	
Змістовий модуль I. Натюрморт та гіпсові частини обличчя в техніці олійного живопису							
Тема 1. Натюрморт з металевими предметами та репродукцією К. Петрова-Водкіна при заданому освітленні	20			16			4
Тема 2. Натюрморт на тлі світлих драперій з сухими квітами, фруктами, овочами та репродукцією І.Грабаря при заданому освітленні	20			20			
Тема 3. Зображення гіпсового зліпка носа Давида	8			8			
Тема 4. Зображення гіпсового зліпка ока Давида	8			8			
Тема 5. Зображення гіпсового зліпка губ Давида	8			8			
Тема 6. Зображення гіпсового зліпка вуха Давида	8			8			
<i>Модульний контроль</i>							
Разом	72			68			4
<i>Підготовка та проходження контрольних заходів</i>	18						
<i>Усього</i>	90			68			4
Змістовий модуль II. Натюрморт з гіпсовою головою в техніці олійного живопису							
Тема 1. Натюрморт з гіпсовою головою Антиноя	16			16			
Тема 2. Натюрморт з гіпсовою головою Диадумена	16			16			
Тема 3. Натюрморт з гіпсовою головою Сократа	16			16			
Тема 4. Натюрморт з гіпсовою головою Вольтера	20			20			
<i>Модульний контроль</i>							
Разом	68			68			
<i>Підготовка та проходження контрольних заходів</i>	22						
<i>Усього</i>	90			68			

5. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль I. Натюрморт та гіпсові частини обличчя в техніці олійного живопису

Тема 1. Натюрморт з металевими предметами та репродукцією К. Петрова-Водкіна при заданому освітленні (16 год.)

Олійний живопис. Формат полотна – 60 x 80 см.

Постановка: на тлі світлих драперій висить репродукція К. Петрова-Водкіна, на столі розміщується металевий чайник, скляний стакан з водою, декілька яєць та 2 лимони. Освітлення - задане.

Мета: навчити визначати тонально-колірний акцент живописної композиції; передавати матеріальність металевих та скляних предметів; навчити поєднувати різні техніки олійного живопису: лесування та пастозний живопис; розвинути вміння передавати плановість в постановках враховуючи передній та дальній плани, повітряну перспективу; виховати зацікавленість до творів визначних художників в процесі копіювання репродукції в натюрморті.

Завдання: композиційно вирішити в форматі даний натюрморт; побудувати відразу пензлем на полоні використовуючи метод «від плями»; скопіювати репродукцію, враховуючи її розміщення на дальньому плані та повітряну перспективу; досягти максимальної матеріальності даних предметів в натюрморті, тонально та колірно вирішити при заданому освітленні.

1 етап роботи: композиція, знаходження крайніх точок предметів, розміщення натюрморту. 2 год.

2 етап роботи: розкриття натюрморту в кольорі. Робота ведеться по принципу «від загального до конкретного». 6 год.

3 етап роботи: детальне опрацювання предметів з метою передачі матеріальності кожного з них; копіювання репродукції художника; особлива увага приділяється передачі світла та тіні, рефлексів предметів для цілісного сприймання натюрморту. 6 год.

4 етап роботи: етап узагальнення. 2 год.

Література: основна [1,2,3,4,5]

додаткова [1,2,3,4,5,6,8]

Тема 2. Натюрморт на тлі світлих драперій з сухими квітами, фруктами, овочами та репродукцією І. Грабаря при заданому освітленні (20 год.)

Олійний живопис. Формат полотна – 60 x 80 см.

Постановка: на локальному тлі прикріплена репродукція І. Грабаря, на столі стоїть прозора колба з квітами; на передньому плані розрізаний гарбуз, виноград та інші фрукти.

Мета: навчити передавати матеріальність сухих квітів, овочів та фруктів в техніці олійного живопису; закріпити вміння передавати плановість в постановках враховуючи передній та дальній плани, повітряну перспективу; розвинути просторову уяву, вміння порівнювати та вибирати

головне; виховати зацікавленість до творів визначних художників в процесі копіювання репродукції в натюрморті.

Завдання: композиційно вирішити в форматі даний натюрморт; побудувати відразу пензлем на полоні використовуючи метод «від плями»; скопіювати репродукцію, враховуючи її розміщення на дальньому плані та повітряну перспективу; досягти максимальної матеріальності фруктів та овочів.

1 етап роботи: композиція, знаходження крайніх точок предметів, розміщення натюрморту..... 2 год.

2 етап роботи: розкриття натюрморту в кольорі. Робота ведеться по принципу «від загального до конкретного». 6 год.

3 етап роботи: детальне опрацювання предметів з метою передачі матеріальності кожного з них; копіювання репродукції художника; особлива увага приділяється передачі світла та тіні, рефлексів предметів для цілісного сприймання натюрморту. 10 год.

4 етап роботи: етап узагальнення..... 2 год.

Література: основна [1,2,3,4,5]

додаткова[1,2,3,4,5,6,7,8,11]

Тема 3. Зображення гіпсового зліпка носа Давида (8 год.)

Олійний живопис. Формат полотна – 50 x 60 см.

Постановка: на тлі темної драперії розміщується гіпсовий зліпок носа Давида при заданому освітленні.

Мета: навчити моделювати форму та об'єм гіпсового зліпка носа Давида в техніці олійного живопису; послідовно вести роботу; навчити передавати матеріальність гіпса враховуючи світло, тіні та рефлекси; навчити зображувати гіпсовий зліпок носа правдиво зображуючи пропорційні співвідношення; розвинути вміння передавати тепло-холодність, рефлекси.

Завдання: вдало закомпонувати в форматі; навчитись розбиратися в анатомічних особливостях будови носа, передавати об'єм та матеріальність гіпса в техніці олійного живопису при заданому освітленні.

1 етап роботи: композиція, знаходження крайніх точок зліпку носа; розкриття основних кольорових «плям» постановки враховуючи перспективне скорочення зліпку. Зображення задньої частини деталі, так як вона має більш просту геометричну форму, потім необхідно намітити нахил гіпсової основи відповідно натурі, її ширину і висоту. 2 год.

2 етап роботи: робота в кольорі над побудовою носа ведеться за методом «від загального до конкретного», тобто починати потрібно з спрощення форми носу. Поверхня носа можна розбити на п'ять основних площин: надпереносицю, спинку носа, дві бічні поверхні і нижню поверхню. Надперенісся з'єднує перенісся (саму вузьку частину спинки носа) з надбрівними дугами і має форму трапеції..... 2 год.

3 етап роботи: етап роботи над деталями для передачі матеріальності гіпса. Спинку носа ділять на дві рівні частини: на горбинку і мигдалевидну частину. Горбинка посередині має невелике розширення, це потрібно

враховувати. Саме горбинка - «перелом» між пірамідальними і крилоподібними хрящами разом з іншими «переломами» передньої поверхні носа надають різний характер профілю (горбатий, прямий, кирпатий). Необхідно намітити крила носа, розташовані на нижній і бічній поверхнях носа. Підстава носа розташована на підковообразній в плані кістки верхньої щелепи, а тому крила носа йдуть назад від виступу сошника, що слід обов'язково враховувати при моделюванні олійними фарбами. Робота над тінями, рефlekсами та нюансами. 2 год.

4 етап роботи: етап узагальнення, робота ведеться по принципу «від конкретного до загального». 2 год.

Література: основна [1,2,3,4,5]

додаткова [1,2,3,4,7,8]

Тема 4. Зображення гіпсового зліпка ока Давида (8 год.)

Олійний живопис. Формат полотна – 50 x 60 см.

Постановка: на тлі темної драперії розміщується гіпсовий зліпок ока Давида при заданому освітленні.

Мета: навчити моделювати форму та об'єм гіпсового зліпка ока Давида в техніці олійного живопису; послідовно вести роботу; навчити передавати матеріальність гіпса враховуючи світло, тіні та рефлекси; навчити зображувати гіпсову частину ока правдиво зображуючи пропорційні співвідношення.

Завдання: вдало закомпонувати в форматі; навчитись розбиратися в анатомічних особливостях будови ока, передавати об'єм та матеріальність гіпса в техніці олійного живопису при заданому освітленні.

1 етап роботи: композиційне розміщення гіпсового зліпка ока на полотні; розкриття основних кольорових «плям» постановки враховуючи перспективне скорочення зліпку. 2 год.

2 етап роботи: намітити очну ямку і визначити розмір ока і його місце розташування щодо розміру зліпка; визначити співвідношення великих частин ока: розмір ока по ширині і висоті, ширина повік, розташування слізника і зіниці. Особливу увагу потрібно звернути на середню лінію ока, яка з'єднує між собою зовнішній і внутрішній куточки ока. 2 год.

3 етап роботи: робота над власними та падаючими тінями, рефlekсами, передачею матеріальності гіпса. На кожній зі стадій ведення живописного завдання відбувається постійна перевірка правильності зображення і виправлення помилок. Етап узагальнення. 4 год.

Література: основна [1,2,3,4,5]

додаткова [1,2,3,4,5,6,7,8,9,10,11]

Тема 5. Зображення гіпсового зліпка губ Давида (8 год.)

Олійний живопис. Формат полотна – 50 x 60 см.

Постановка: : на тлі темної драперії розміщується гіпсовий зліпок губ Давида при заданому освітленні.

Мета: навчити моделювати форму та об'єм гіпсового зліпка губ Давида в техніці олійного живопису; послідовно вести роботу; навчити передавати матеріальність гіпса враховуючи світло, тіні та рефлекси; навчити зображувати гіпсову частину ока правдиво зображуючи пропорційні співвідношення.

Завдання: вдало закомпонувати в форматі; навчитись розбиратися в анатомічних особливостях будови губ, передавати об'єм та матеріальність гіпса в техніці олійного живопису при заданому освітленні.

1 етап роботи: композиційне розміщення гіпсового зліпка губ на полотні; розкриття основних кольорових «плям» постановки враховуючи перспективне скорочення зліпку, знаходження вісі симетрії і лінії змикання губ. 2 год.

2 етап роботи: робота над деталями. Після того як визначили розміри верхньої і нижньої губи по вертикалі і по горизонталі, необхідно уточнити розташування сошника і профіль середньої лінії. Необхідно звернути увагу на два додаткових перетини, що проходять через кордони сошника і найбільш виступаючої частини верхньої і нижньої губи. Ці перетини показують характерні точки зламу форми і допомагають правильно виконати перспективне зображення..... 2 год.

3 етап роботи: робота над власними та падаючими тінями, а також впливом драперії на рефлекси. Уточнення в кольорі..... 2 год.

4 етап роботи: використання прийому «від конкретного до загального». Завершальна стадія роботи присвячена уточненню тональних, світло-тіньових та кольорових уточнень. Працюючи над нюансами, не забуваємо про сприйняття форми в цілому..... 2 год.

Література: основна [1,2,3,4,5]

додаткова [1,2,3,4,5,6,7,8,10,11]

Тема 6. Зображення гіпсового зліпка вуха Давида (8 год.)

Олійний живопис. Формат полотна – 50 x 60 см.

Постановка: на тлі темної драперії розміщується гіпсовий зліпок вуха Давида при заданому освітленні.

Мета: навчити моделювати форму та об'єм гіпсового зліпка вуха Давида в техніці олійного живопису; послідовно вести роботу; навчити передавати матеріальність гіпса враховуючи світло, тіні та рефлекси; навчити зображувати гіпсову частину ока правдиво зображуючи пропорційні співвідношення.

Завдання: вдало закомпонувати в форматі; навчитись розбиратися в анатомічних особливостях будови вуха, передавати об'єм та матеріальність гіпса в техніці олійного живопису при заданому освітленні.

1 етап роботи: композиційне розміщення гіпсового зліпка вуха на полотні; розкриття основних кольорових «плям» постановки, знаходження абриса вуха, вісі його нахилу і товщини плашки. 2 год.

2 етап роботи: робота над деталями. Необхідно визначити форму і місце розташування кожного елемента вуха: завитка, протизавитка, козелка і мочки. 2 год.

3 етап роботи: робота над власними та падаючими тінями, а також впливом драперії на рефлекси. Уточнення в кольорі. 2 год.

4 етап роботи: використання прийому «від конкретного до загального». Завершальна стадія роботи присвячена уточненню тональних, світло-тіньових та кольорових уточнень. Працюючи над нюансами, не забуваємо про сприйняття форми в цілому. 2 год.

Література: основна [1,2,3,4,5]

додаткова [1,2,3,4,5,6,7,8,10,11]

Змістовний модуль II. Натюрморт з гіпсовою головою в техніці олійного живопису

Тема 1. Натюрморт з гіпсовою головою Антиноя (16 год.)

Олійний живопис. Формат полотна – 60 x 80 см.

Постановка: на тлі темних драперій стоїть голова Антиноя та скляна колба з маківками.

Мета: навчити моделювати форму та об'єм, передавати характерні особливості гіпсової голови в техніці олійного живопису; послідовно вести роботу; навчити передавати матеріальність гіпса враховуючи світло, тіні та рефлекси. Завдяки чітким деталям гіпсова голова з античного зліпку дає можливість легше розібратися у побудові складного об'єму, взаємозв'язку його основних частин. Гіпсова голова це добра підготовка у подальшому вивченні живої натури на послідуєчих етапах навчання. Ця робота привчає до точності відображення натурного матеріалу.

Завдання: вдало закомпонувати в форматі; простежити за анатомічною будовою голови, взаємодією основних мас, характером форм пропорцій, нахилу і положення голови в просторі; передати характер форми голови звернувши увагу на особливості кісток черепа; звернути особливу увагу на передачу відблисків, рефлексів, тіней власних та падаючих; передати об'єм та плановість в техніці олійного живопису

1 етап роботи: композиційне розміщення натюрморту з гіпсовою головою на полотні; розкриття основних кольорових «плям» постановки. Якщо голова з точки знаходження студента знаходиться анфас - то відстані від абрису голови до краю листа повинні бути рівними. Якщо голова знаходиться в тричетвертному положенні, то з того боку, куди спрямований погляд, відстань від голови до краю листа повинно бути більше, ніж з протилежного. 2 год.

2 етап роботи: необхідно сконцентруватись на пропорціях гіпсової голови, а саме знайти основні пропорції лицьової частини голови. Для цього необхідно уточнити профільну лінію і знайти характерні точки, що на ній лежать: точку верху чола (лінію коренів волосся), точку центру перенісся, центр підстави носа і центр перелому підборіддя, а також визначити рух і поворот голови. 6 год.

3 етап роботи: робота над власними та падаючими тінями, рефlekсами. Передача матеріальності скляної колби та квітів. Уточнення в кольорі. 4 год.

4 етап роботи: використання прийому «від конкретного до загального». Завершальна стадія роботи присвячена уточненню тональних, світло-тіньових та кольорових уточнень. Працюючи над нюансами, не забуваємо про сприйняття натюрморту в цілому. 4 год.

Література: основна [1,2,3,4,5]

додаткова [1,2,3,4,5,6,7,8,9,11]

Тема 2. Натюрморт з гіпсовою головою Диадумена (20 год.)

Олійний живопис. Формат полотна – 60 x 80 см.

Постановка: на тлі темних драперій стоїть голова Диадумена та на передньому плані скляні та металеві предмети.

Мета: сформувати у студентів уміння і навички реалістичного відтворення натюрморту з гіпсовою головою та скляними і металевими предметами в техніці олійного живопису; розвинути просторову уяву, спостережливість, здатність до порівняння, вміння аналізувати, співставляти, порівнювати та вибирати головне; навчити аналізувати та спрощувати форму, з дотриманням характерних мас і пластики; навчити передавати матеріальність гіпса враховуючи світло, тіні та рефлекси.

Завдання: вдало закомпонувати натюрморт в форматі, передати характер форми голови; звернути особливу увагу на передачу відблисків, рефлексів, тіней власних та падаючих; передати об'єм та плановість в техніці олійного живопису

1 етап роботи: композиційне розміщення натюрморту з гіпсовою головою на полотні; розкриття основних кольорових «плям» постановки. 2 год.

2 етап роботи: концентрація на пропорціях гіпсової голови, а саме на пропорціях лицьової частини голови. Для цього необхідно уточнити профільну лінію і знайти характерні точки, що на ній лежать: точку верху чола (лінію коренів волосся), точку центру перенісся, центр підстави носа і центр перелому підборіддя, а також визначити рух і поворот голови... 6 год.

3 етап роботи: робота над власними та падаючими тінями, рефlekсами. Передача матеріальності металевих та скляних предметів. Уточнення в кольорі. 4 год.

4 етап роботи: використання прийому «від конкретного до загального». Завершальна стадія роботи присвячена уточненню тональних, світло-тіньових та кольорових уточнень. Працюючи над нюансами, не забуваємо про сприйняття натюрморту в цілому. 4 год.

Література: основна [1,2,5]

додаткова [4,5,6,7,8,9,10,11]

Тема 3. Натюрморт з гіпсовою головою Сократа (16 год.)

Олійний живопис. Формат полотна –60 x 80 см.

Постановка: на тлі світлих драперій стоїть голова Сократа, на передньому плані глянцеві та скляні предмети.

Мета: сформувати у студентів уміння і навички реалістичного відтворення натюрморту з гіпсовою головою та скляними і глянцевими предметами в техніці олійного живопису; розвинути просторову уяву, спостережливість, здатність до порівняння, вміння аналізувати, співставляти, порівнювати та вибирати головне; навчити аналізувати та спрощувати форму, з дотриманням характерних мас і пластики; навчити передавати матеріальність гіпса враховуючи світло, тіні та рефлекси.

Завдання: вдало закомпонувати натюрморт в форматі, передати характер форми голови; звернути особливу увагу на передачу відблисків, рефлексів, тіней власних та падаючих; передати об'єм та плановість в техніці олійного живопису

1 етап роботи: композиційне розміщення натюрморту з гіпсовою головою на полотні; розкриття основних кольорових «плям» постановки. 2 год.

2 етап роботи: концентрація на пропорціях гіпсової голови, а саме на пропорціях лицьової частини голови. Для цього необхідно уточнити профільну лінію і знайти характерні точки, що на ній лежать. 6 год.

3 етап роботи: робота над власними та падаючими тінями, рефlekсами. Передача матеріальності глянцевих та скляних предметів, драперій. Уточнення в кольорі. 4 год.

4 етап роботи: використання прийому «від конкретного до загального». Завершальна стадія роботи присвячена уточненню тональних, світло-тіньових та кольорових уточнень. Працюючи над нюансами, не забуваємо про сприйняття натюрморту в цілому. 4 год.

Література: основна [1,2,3,4,5]

додаткова [1,2,3,4,5,6,7,8,9,10,11]

Тема 4. Натюрморт з гіпсовою головою Вольтера (20 год.)

Олійний живопис. Формат полотна –60 x 80 см.

Постановка: на тлі темних та світлих драперій стоїть голова Сократа, на передньому плані скляні та металеві предмети.

Мета: сформувати у студентів уміння і навички реалістичного відтворення натюрморту з гіпсовою головою та скляними і металевими предметами в техніці олійного живопису; розвинути просторову уяву, спостережливість, здатність до порівняння, вміння аналізувати, співставляти, порівнювати та вибирати головне; навчити аналізувати та спрощувати форму, з дотриманням характерних мас і пластики; навчити передавати матеріальність гіпса враховуючи світло, тіні та рефлекси.

Завдання: вдало закомпонувати натюрморт в форматі, передати характер форми голови; звернути особливу увагу на передачу відблисків,

рефлексів, тіней власних та падаючих; передати об'єм та плановість в техніці олійного живопису

1 етап роботи: композиційне розміщення натюрморту з гіпсовою головою на полотні; розкриття основних кольорових «плям» постановки. 2 год.

2 етап роботи: концентрація на пропорціях гіпсової голови, а саме на пропорціях лицьової частини голови. Для цього необхідно уточнити профільну лінію і знайти характерні точки, що на ній лежать. 8 год.

3 етап роботи: робота над власними та падаючими тінями, рефlekсами. Передача матеріальності скляних та металевих предметів, драперій. Уточнення в кольорі. 6 год.

4 етап роботи: використання прийому «від конкретного до загального». Завершальна стадія роботи присвячена уточненню тональних, світло-тіньових та кольорових уточнень. Працюючи над нюансами, не забуваємо про сприйняття натюрморту в цілому. 4 год.

Література: основна [1,2,3,4,5]

додаткова [1,2,3,4,5,6,7,8,9,10,11]

6. Контроль навчальних досягнень

6.1. Система оцінювання навчальних досягнень студентів

Вид діяльності студента	Максимальна кількість балів за одиницю	Модуль I		Модуль II	
		Кількість одиниць	Максимальна кількість балів	Кількість одиниць	Максимальна кількість балів
Відвідування лекцій	1	Не передбачено навчальним планом			
Відвідування семінарських занять	1	Не передбачено навчальним планом			
Відвідування практичних занять	1	34	34	34	34
Робота на семінарському занятті	10	Не передбачено навчальним планом			
Робота на практичному занятті	10	34	340	34	340
Лабораторна робота (в тому числі допуск, виконання, захист)	10	Не передбачено навчальним планом			
Виконання завдань для самостійної роботи	5	1	5	-	-
Виконання модульної роботи	25	-	-	-	-
Разом		-	379	-	374
Максимальна кількість балів:		379		374	
Розрахунок коефіцієнта:		379:100=3,79		374:60=6,23	
Екзамен:		-		40	

6.2. Завдання для самостійної роботи та критерії її оцінювання.
Змістовий модуль I. Натюрморт та гіпсові частини обличчя
в техніці олійного живопису

Тема 1. Завдання на передачу матеріальності драперії
(формат 30 x 40 см, олійний живопис, кількість: 1 шт.)

Для удосконалення вмінь зображувати драперії в натюрмортах та в майбутніх постановках, студентам необхідно створити окремо етюд драперії. Це завдання допоможе навчитися відділяти головне від другорядного, бачити нюанси тону в преломленні світла на складках драперії. Головне завдання – передача матеріальності враховуючи джерело освітлення.

Література: основна [1,2,3,4,5]
додаткова [1,2,3,4,5,8]

Критерії оцінювання рівня виконання завдань для самостійної роботи:

1. Оригінальність композиції;
2. Композиційна рівновага;
3. Повнота обсягу виконання;
4. Якість виконання;
5. Виявлення творчого підходу.

6.3. Форми проведення модульного контролю та критерії оцінювання

З дисципліни «Академічний живопис» навчальним планом відповідно до освітньо-професійної програми 023.00.01 «Образотворче мистецтво» не передбачено проведення модульного контролю.

6.4. Форми проведення семестрового контролю та критерії оцінювання

У 3 семестрі семестровий контроль з дисципліни «Академічний живопис» проводиться у формі підсумкового модульного контролю (заліку), який виставляється, як сума балів за всі форми роботи протягом півріччя.

У 4 семестрі семестровий контроль з дисципліни «Академічний живопис» проводиться у вигляді виконання практичного завдання на задану тему. Тематика, вимоги та критерії оцінювання семестрового контролю визначаються і затверджуються окремою програмою екзамену.

Критерії оцінювання іспиту	Максимальна кількість балів
Студент демонструє повні і глибокі знання навчального матеріалу, достовірний рівень розвитку умінь та навичок, виконує живописну роботу відповідно поставленому завданню; робота повинна мати гармонійні та довершені тонові та кольорові співвідношення	36-40
Студент демонструє повні знання навчального матеріалу, але допускає незначні помилки, виконує живописну роботу відповідно поставленому завданню, але робота має не достатньо довершені тонові та кольорові співвідношення, студент допускає несуттєві неточності.	31-35
Студент володіє більшою частиною навчального матеріалу, має достатній рівень розвитку умінь та навичок, але не завжди може вдало	26-30

застосувати їх, виконує роботу з формальними похибками, допускає певні технічно-технологічні помилки.	
Студент володіє меншою частиною навчального матеріалу, має низький рівень розвитку умінь та навичок, виконує живописну роботу з суттєвими формальними похибками, допускає технічно-технологічні помилки, що відображаються на якості роботи.	21-25
Студент володіє незначною частиною навчального матеріалу, має низький рівень розвитку умінь та навичок, виконує живописну роботу з грубими формальними похибками, робота не завершена	16-20
Студент не володіє достатнім рівнем необхідних знань, умінь, при виконанні роботи допущені грубі помилки, що принципово спотворюють поставлене завдання, робота відсутня	0-15

6.5. Орієнтовний перелік питань для семестрового контролю

Семестровий контроль навчальної діяльності студента з дисципліни «Академічний живопис» проводиться у вигляді обов'язкового перегляду творчих практичних аудиторних та самостійних робіт, виконаних студентом у процесі навчальної діяльності протягом семестру.

При проведенні іспиту студентом виконується практичне завдання на задану тему.

6.6. Шкала відповідності оцінок

Рейтингова оцінка	Оцінка за стобальною шкалою	Значення оцінки
A	90-100 балів	Відмінно – відмінний рівень знань (умінь) в межах обов'язкового матеріалу з можливими незначними недоліками.
B	82-89 балів	Дуже добре – достатньо високий рівень знань (умінь) в межах обов'язкового матеріалу без суттєвих (грубих) помилок.
C	75-81 балів	Добре – в цілому добрий рівень знань (умінь) з незначною кількістю помилок
D	69-74 балів	Задовільно – посередній рівень знань (умінь) із значною кількістю недоліків, достатній для подальшого навчання або професійної діяльності.
E	60-68 балів	Достатньо – мінімально можливий допустимий рівень знань (умінь)
FX	35-59 балів	Незадовільно з можливістю повторного складання – незадовільний рівень знань, з можливістю повторного перескладання за умови належного самостійного доопрацювання
F	1-34 балів	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням курсу – досить низький рівень знань (умінь), що вимагає повторного вивчення дисципліни

7. Навчально-методична картка дисципліни

Академічний живопис	
III семестр	
разом 90 год., з них: практичні заняття – 68 год., самостійна робота – 4 год., семестровий контроль – 18 год.	
Змістовий модуль I. Натюрморт та гіпсові частини обличчя в техніці олійного живопису	
Практичні заняття	Самостійна робота
1. Натюрморт з металевими предметами та репродукцією К. Петрова-Водкіна при заданому освітленні 88 б.	1. Завдання на передачу матеріальності драперії (формат 30 x 40 см, олійний живопис, кількість: 1 шт.) 5 б.
2. Натюрморт на тлі світлих драперій з сухими квітами, фруктами, овочами та репродукцією І.Грабаря при заданому освітленні 110 б.	
3. Зображення гіпсового зліпка носа Давида 44 б.	
4. Зображення гіпсового зліпка ока Давида 44 б.	
5. Зображення гіпсового зліпка губ Давида 44 б.	
5. Зображення гіпсового зліпка вуха Давида 44 б.	
Разом – 374 б.	Разом – 5 б.
Разом – 379 б.	
Коефіцієнт визначення успішності – 3,79;	
379 балів : 3,79 = 100 б. А за шкалою ECTS	
Академічний живопис	
IV семестр	
разом 90 год., з них: практичні заняття – 68 год., семестровий контроль – 22 год.	
Змістовий модуль II. Натюрморт з гіпсовою головою в техніці олійного живопису	
Практичні заняття	Самостійна робота
1. Натюрморт з гіпсовою головою Антиноя 88 б.	
2. Натюрморт з гіпсовою головою Диадумена 88 б.	
3. Натюрморт з гіпсовою головою Сократа 88 б.	
3. Натюрморт з гіпсовою головою Вольтера 110 б.	
Разом – 374 б.	
Разом – 374 б.	
Коефіцієнт визначення успішності – 6,23; Екзамен – 40 б.	
наприклад: 374 бали : 6,23 = 60 б. + 40 б.(екзамен) = 100 б. А за шкалою ECTS	

8. Рекомендовані джерела

Основна:

1. «Кристина – новый век», 2005. – 51 с. (Наявний в електронному репозиторії Університету за посиланням: <http://elib.kubg.edu.ua/1139/>)
2. Барчаи Е. Анатомия для художников. Пособие / Е. Барчаи - 2001.- 344 с. (Наявний в електронному репозиторії Університету за посиланням: <http://elib.kubg.edu.ua/1063/>)
3. Грегори, Н. Живопись маслом / Н. Грегори [Посібник].- М.: Изд. Центр
4. Панксенов Г.И. Живопись. Форма, цвет, изображение: учебное пособие для студентов худ. учебных заведений / Г.И.Панксенов, - 2-е узд., стер.- М. : Издательский центр «Академия», 2008, - 144 с. – [40] с. цв. ил.: ил. (Наявний в бібліотеці Університету в 6-ти примірниках).
5. Прокофьев Н.И. Живопись. Техника живописи и технология живописных материалов: учеб. Пособие для студентов вузов, обучающихся по спец. «Изобразительное искусство» / Н.И. Прокофьев. – М.: Гуманитар. Изд. центр ВЛАДОС, 2010. – 158 с.: ил., табл. – (Учебное пособие для вузов). (Наявний в бібліотеці Університету в 6-ти примірниках).
6. Техніка і технологія олійного живопису: навч. посіб. / Уклад. Е.В.Белкіна, О.І.Конопко. – К. : Київський ун-т імені Бориса Грінченка, 2010. – 92 с. (Наявний в бібліотеці Університету в 15-ти примірниках).

Додаткова:

1. Жердзицький В. Особливості художнього сприйняття живопису/ Жердзицький В.//Дизайн-освіта- 2008. – Х.: ХДАДМ, 2008. – 168 с.
2. Кирцер Ю. Рисунок и живопись: Учебное пособие. – 4-е изд. «Стереотип»/. Кирцер Ю – М.: Высшая школа: Издательский центр «Академия», 2001. – 272 с.
3. Сокольникова Н. М. Основы живописи. – М.: «Московские учебники», 1998. – 80 с.
4. П.В.Мирончик П.В., .Манохін В.П «Рисунок, живопис, скульптура» Загальний курс академічного рисунку (для студентів - архітекторів 1-3 курсів денної форми навчання спеціальності 6.060102 «Архітектура»). / Укл.: П.В.Мирончик, В.П.Манохін; Харк. нац. акад. міськ. госп-ва. – Х.: ХНАМГ 2009 – 222 с.
5. Попов М. Т. Альбом: рисунок, живопис / М. Т. Попов. – К. : ТОВ «Європа Прінт», 2008. – 78с.
6. Беда Г.В. Живопись. – М.: Просвещение, 1987. – 204 с.
7. Зурабян Т.С. Краски разных времен. – М.: Советский художник, 1969. – 158 с.
8. Сланский Б. Техника живописи. – М.: Изд. Академии художеств, 1962. – 380 с.
9. Зайцев А.С. Наука о цвете и живопись. – М.: Искусство, 1986. – 226 с.
10. Паррамон Х. М. Основы живописи. – М.: Изд. «Титул», 1998. – 80 с.: ил.
11. Претте. М Творчество и выражение, М : Советский художник, 1981. – 220 с.